

PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKOS KOMISIJOS
2013 METŲ VEIKLOS APŽVALGA

PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKOS KOMISIJA
2013 METŲ VEIKLOS APŽVALGA

IŽANGA

Malonu pristatyti jau tradicija tampantį Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos leidinį – 2013 metų veiklos apžvalgą. Šiuo leidiniu siekiame pristatyti Atrankos komisijos 2013 m. darbą, kuris, tikimės, padės dar geriau visuomenei suprasti, kaip tampama teisėju ar siekiama kilti karjeros laiptais, kokie atrankos kriterijai ir reikalavimai keliami teisėjo pareigoms, kokios tendencijos ryškėja, padedant Respublikos Prezidentei atrinkti aukščiausių moralinių ir profesinių savybių teisingumo vykdytojus.

Atrankos komisijos 2013 metų veiklos apžvalga supažindins Jus su komisijos veikla 2013 metais, teisėjų, teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų atrankos statistiniais rodikliais, 2013 metais pradėtomis taikyti naujovėmis, Atrankos komisijos iniciatyvomis siekiant tobulinti teisėjų atrankos procesą bei 2014 metų siekiais.

Taigi, kaip sekėsi Atrankos komisijai 2013 metais vykdyti savo darbą – padėti Respublikos Prezidentei formuoti Lietuvos Respublikos teismų (išskyrus Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą) teisėjų ir vadovų korpusą? Tikimės, kad atsakymą į šį klausimą rasite šiame leidinyje. Įdomaus skaitymo!

Pagarbiai

Eugenijus Laurinaitis

Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos pirmininkas

ATRANKOS KOMISIJOS 2013 METŲ VEIKLA SKAIČIAIS

- Atrankos komisija 2013 m. posėdžiavo 21 kartą, susitiko su 208 pretendентаis, su kai kuriais iš jų po keletą kartų.
- Tinkamiausiais pretendентаis į atitinkamas pareigas Atrankos komisija iš viso įvardijo 97 asmenis, iš kurių šalies vadovė pasirinko pačius tinkamiausius į teisėjo pareigas ir taip buvo užpildyta 60 laisvų teisėjų ir teismų vadovų vietų.
- Ataskaitiniu laikotarpiu didžiausia konkurencija į teisėjų pareigas vyko Alytaus, Molėtų ir Prienų rajonų apylinkių teismuose (17–19 pretendentų į vieną laisvą teisėjo vietą), mažiausiai konkurencingos atrankos – į Šiaulių apygardos administracinį teismą (3 teisėjai į vieną laisvą teisėjo vietą) ir Panevėžio apygardos teismą (6 teisėjai į dvi laisvas teisėjų vietas).
- Atrankose į teismų vadovų pareigas didžiausia konkurencija tarp pretendentų buvo į Panevėžio apygardos teismo pirmininko bei Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas (po 6 pretendentus), mažiausiai pretendentų Atrankos komisija sulaukė į Alytaus rajono apylinkės teismo pirmininko pavaduotojo, Tauragės rajono apylinkės teismo pirmininko bei Panevėžio apygardos teismo Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrių pirmininkų pareigas (po 2 pretendentus).
- Respublikos Prezidentės ir Atrankos komisijos nuomonės nesutapo penkis kartus, t. y. vienu atveju šalies vadovė paskyrė į atitinkamas pareigas teisėją, kurio tarp tinkamiausių nebuvo įvardijusi Atrankos komisija, o keturiais atvejais Respublikos Prezidentė nutarė neskirti į atitinkamas pareigas nė vieno iš Atrankos komisijos pasiūlytų asmenų ir paskelbė naujas atrankas.
- Vienas Atrankos komisijos posėdis vidutiniškai truko apie 5,5 val. Bendra posėdžių trukmė sudarė beveik 113 val.
- Laisvų teisėjų etatų skaičius teismuose 2013 m. pabaigoje buvo 14.

Kandidatai į apylinkių teismus

- 2013 m. į apylinkių teismus teisėjais buvo paskirti 25 tinkamiausiais įvardyti pretendentai, iš jų 2 perkelti į apylinkių teismus iš kitų teismų.
- Tarp tinkamiausiais įvardytų pretendentų net 65 proc. žinios per pretendentų į teisėjus egzaminą buvo įvertintos 8 balais, 23 proc. – 9 balais ir 12 proc. – 7 balais.
- Į apylinkių teismų teisėjų pareigas buvo paskirta 17 moterų ir 8 vyrai. Pretendentų amžiaus vidurkis – 36 metai.
- Pagal einamas pareigas daugiausia tinkamiausių pretendentų dirba teisėjo padėjėjais (76 proc.).

Kandidatai į aukštesnės pakopos teismus

- 2013 m. buvo paskirti 23 tinkamiausiais įvardyti pretendentai; 1 teisėja perkelta iš specializuoto tos pačios pakopos teismo į bendrosios kompetencijos teismą, tačiau jos tarp tinkamiausių Atrankos komisija nebuvo įvardijusi.
- Į apygardų teismus, tarp jų ir administracinius, buvo paskirta 11 moterų ir 8 vyrai. Šių pretendentų amžiaus vidurkis – 46 metai.

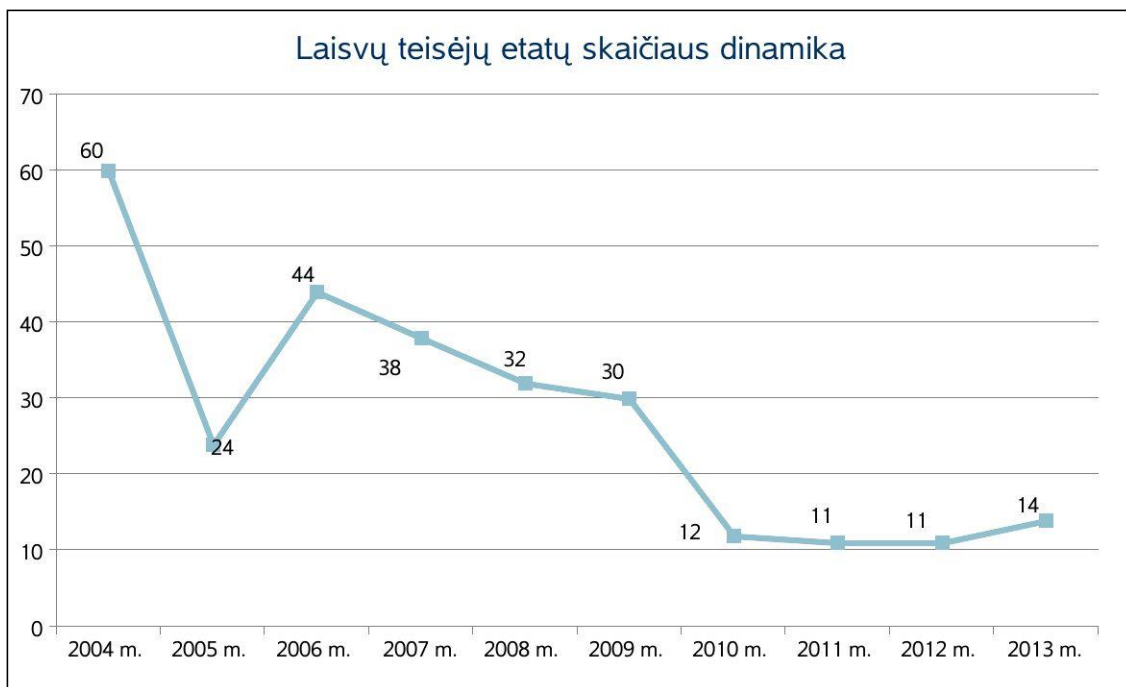
PRETENDENTŲ Į TEISĖJUS ATRANKOS KOMISIJOS 2013 METŲ VEIKLOS APŽVALGA

- Į Lietuvos apeliacinę teisimą ataskaitiniu laikotarpiu buvo paskirtos 4 moterys ir nė vieno vyro, jų amžiaus vidurkis yra 48 metai.
- Per 2013 m. teisėjais paskirti du socialinių mokslų daktarai (E. Tamošiūnienė – į Lietuvos apeliacinę teisimą, R. Krasauskas – į Vilniaus apygardos administracinę teisimą). Viena teisėja, socialinių mokslų daktarė, pasinaudojo teise į karjerą ir buvo perkelta iš apylinkės teismo į apygardos teisimą.

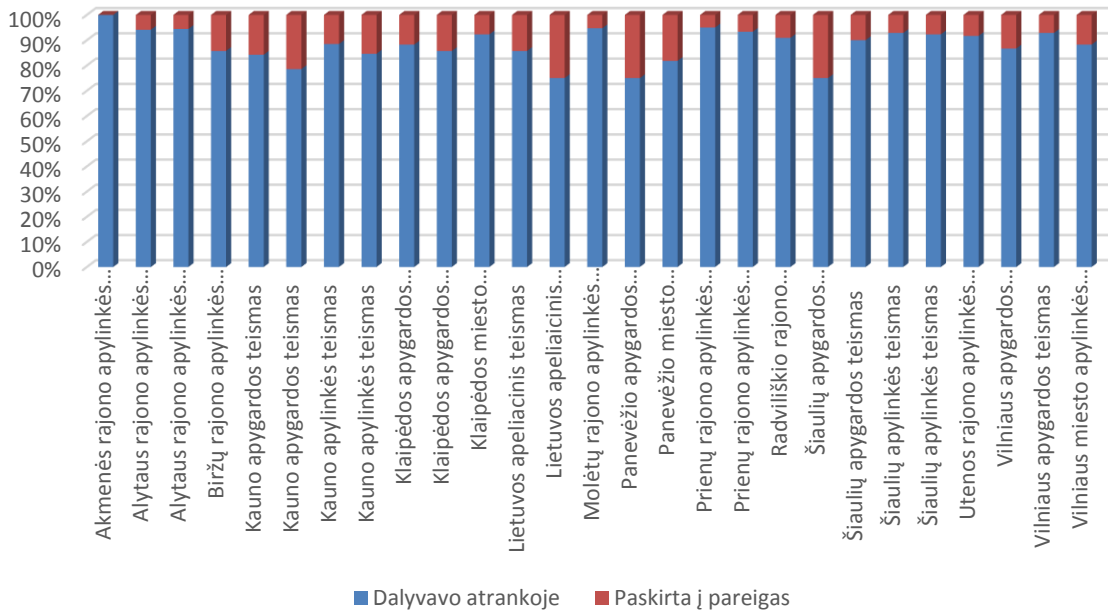
Kandidatai į teismų vadovus

- Teismų vadovais 2013 m. buvo paskirti 12 tinkamiausiais įvardytų pretendentų, iš jų 5 – teismų pirmininkais.
- Apylinkių teismų pirmininkais ir jų pavaduotojais paskirtos 6 moterys ir 1 vyras, jų amžiaus vidurkis – 47 metai.
- Į apygardų teismų pirmininkų ir skyrių pirmininkų pareigas paskirta 1 moteris ir 4 vyrai, jų amžiaus vidurkis – 48 metai.

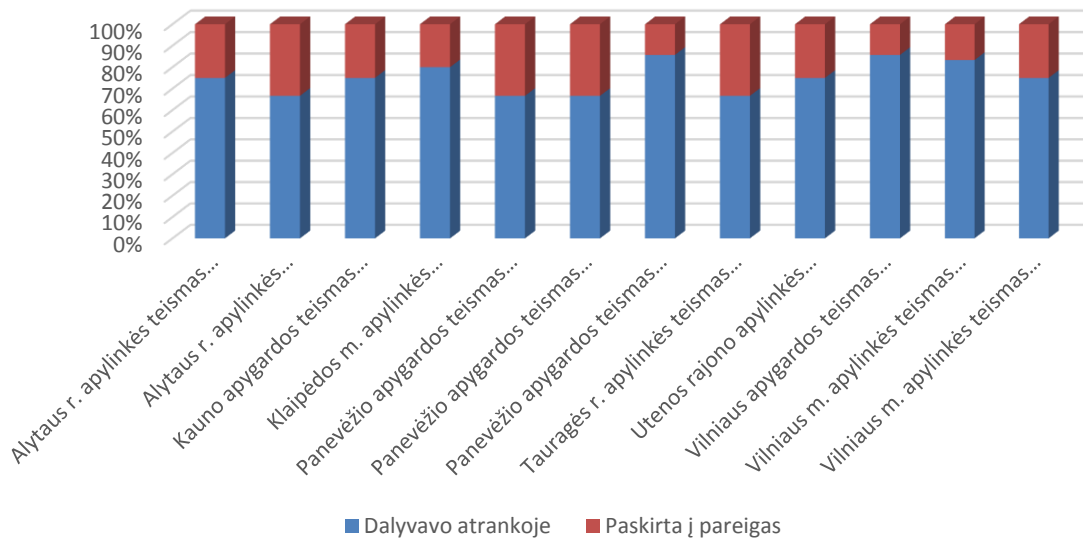
ATRANKOS KOMISIJOS 2013 METŲ VEIKLA GRAFIŠKAI

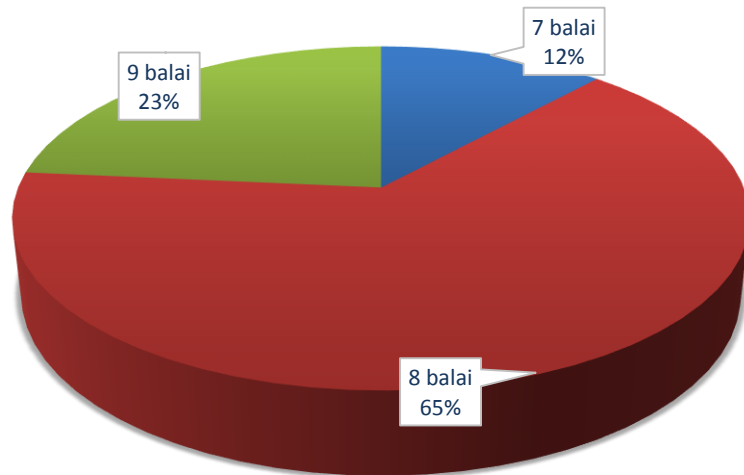
Pretendentų konkurencija atskirose atrankose į teisėjo pareigas 2013 m.

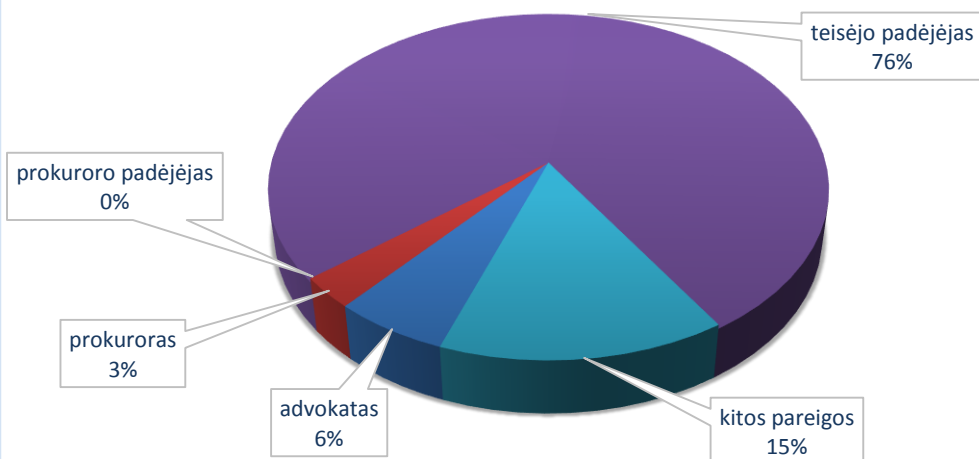
Teisėjų konkurencija atskirose atrankose į teismų vadovų pareigas 2013 m.

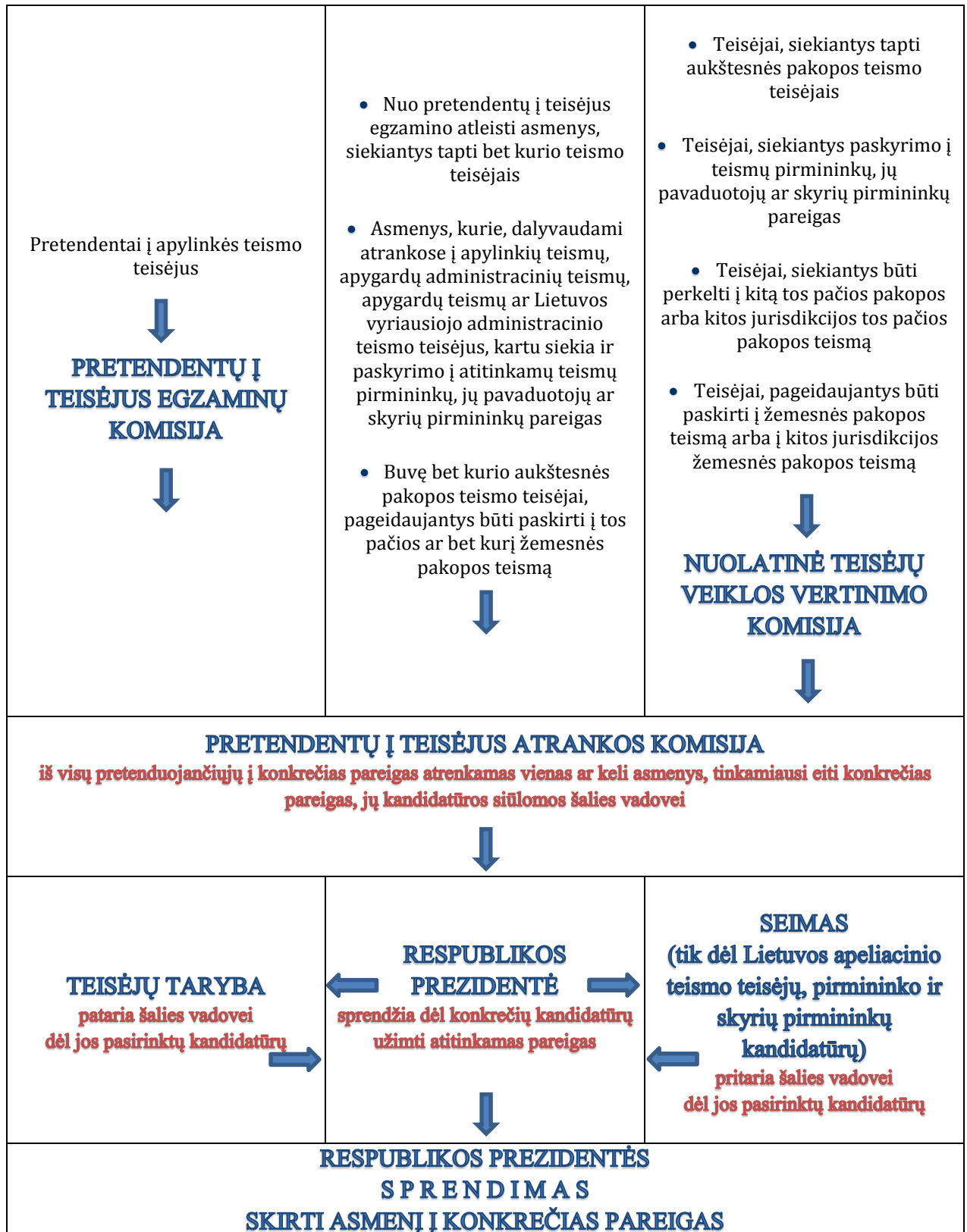
**Pretendentų į teisėjus egzamino įvertinimas, kurį
gavęs pretendentas buvo įtrauktas tarp
tinkamiausių užimti teisėjo pareigas**

**Pareigos, kurias einantis pretendentas buvo įtrauktas
tarp tinkamiausių užimti teisėjo pareigas**

**LIETUVOS TEISĖJŲ IR TEISMŲ VADOVŲ (IŠSKYRUS LIETUVOS
AUKŠČIAUSIOJO TEISMO) KORPUSO FORMAVIMAS**

PSICHOLOGINIO VERTINIMO IŠVADOS – SVARBUS DOKUMENTAS TEISĖJŲ ATRANKOJE

Atrankos komisijos siūlymu, nuo 2012 m. gruodžio 19 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. V-196/1R-80 „Dėl Reikalavimų pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatai ir pretendentų į teisėjus ir teisėjų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimas, kuriuo nustatyta kartu su teisėjo sveikatos tikrinimu atlikti ir psichologinį teisėjo vertinimą.

Psichologinio vertinimo tikslas – nustatyti tikrinamo asmens asmenybės būdą ir pažintinės veiklos savybes.

Šiuo metu kartu su galutine išvada apie tai, ar asmuo dėl sveikatos būklės gali (negali) dirbti teisėju, kurią priima Gydytojų konsultacinė komisija, pretendentui į teisėjus ar teisėjui pateikiama ne psichologinio tyrimo protokolai, bet psichologo surašyta pretendento į teisėjus ar teisėjo psichologinio vertinimo išvada, kurią jis pateikia Nacionalinei teismų administracijai.

Teisėjams psichologinis vertinimas atliekamas kas penkerius metus, o pretendentams į teisėjus – kas trejus metus.

Atrankos komisija, vertindama pretendentus, kartu su kitais dokumentais, susipažįsta ir su psichologo pateikta išvada apie pretendentų kognityvines funkcijas¹ ir asmenines savybes.

Kognityvinės funkcijos: dėmesio, atminties savybės – norma, mąstymas nuoseklus, apibendrinamas linkęs remtis konkrečiais objektų požymiais. Protinio darbingumo mėginio rodiklis – aukštas, astenizacijos (dėmesio išsekimo) – nėra.

Asmenybė: vidutinio aktyvumo, dalykiškas, mandagus, išlaikantis socialinį atstumą, kiek gynybiškas. Nuosekliai ir kryptingai siekiantis užsibrėžtų tikslų, atkaklus, ryžtingas, drausmingas, siekiantis atitikti keliamus reikalavimus. Veikloje – atsakingas, pareigingas, bendradarbiaujantis, siekiantis tobulėti.

Jautrokas, lengviau pažeidžiamas, sudėtingesnėse situacijose linkęs nerimauti. Emocijų kontrolė pakankama, raiška santūri, tinkamai valdoma.

Ištrauka iš psichologinio vertinimo išvados

¹ Kognityvinės funkcijos – tai žmogaus gebėjimas gauti, perdirbti, išlaikyti ir atgaminti tam tikrą informaciją. Kognityvinėms funkcijoms priskiriamas dėmesys, atmintis, nuosekli socialinė elgsena, planavimas, kalba, skaičiavimas ir kita.

ATRANKOS KOMISIJOS INICIATYVOS TOBULINTI TEISĖJŲ VEIKLOS VERTINIMĄ

Atrankos komisija, padėdama Respublikos Prezidentei atrinkti tinkamiausius kandidatus teismų teisėjų, pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų pareigoms užimti, be kitų kriterijų, vertina ir teisėjų paskutinių trejų metų darbo veiklą ir rodiklius, t. y. Atrankos komisija įvertina Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos išvadą, atsižvelgia į ankstesnius teisėjo periodinio veiklos vertinimo rezultatus, teisėjo išnagrinėtų bylų skaičių ir sudėtingumą, darbo krūvį, bylų nagrinėjimo trukmę, vidutinę bylų nagrinėjimo trukmę teisme ir Respublikoje, priimtų teismo sprendimų pakeitimo ir panaikinimo priežastis. Šie duomenys yra gaunami iš Teismų informacinės sistemos LITEKO.

Siekdama objektyviau vertinti teisėjų darbo kokybę, Atrankos komisija 2013 metų viduryje pateikė pasiūlymus Nacionalinei teismų administracijai, kaip LITEKO valdytojai, dėl kai kurių LITEKO generuojamų statistinių ataskaitų tobulintinų sričių. Pavyzdžiui, Atrankos komisijos nuomone, turėtų būti tobulinami procesinių sprendimų stabilumo, vidutinės bylos nagrinėjimo trukmės ir kitų rodiklių skaičiavimas. Tačiau šie siūlymai iki šiol nėra įgyvendinti dėl finansinių išteklių trūkumo. Atrankos komisija tikisi, kad pateikti siūlymai bus įtraukti į prioritetinių darbų sąrašą ir įgyvendinti artimiausiu metu.

Būtina pažymėti, kad 2013 metais įvyko ir pirmasis Atrankos komisijos susitikimas su Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisija, kurio metu buvo diskutuojama apie teisėjų veiklos vertinimą, išvadose pateikiamą informaciją ir pan. Po susitikimo Atrankos komisija pastebėjo, kad daugeliu atvejų Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo išvados tapo labiau individualizuotos, daugiau dėmesio jose skiriama teisėjų asmeninėms savybėms, kurios atsiskleidė vertinimo metu.

ATRANKOS KOMISIJOS 2014 METŲ VEIKLOS PRIORITETAI

- 2014 metais suorganizuoti ir atlikti visas iki 2014 m. spalio 1 d. paskelbtas atrankas, kad teismuose būtų kuo mažiau laisvų teisėjų ar teismų vadovų vietų. Siekti, kad atranka į konkrečias pareigas būtų organizuojama per tris mėnesius nuo dalyvaujančiųjų asmenų konkrečioje atrankoje sąrašo sudarymo.
- Organizuoti komisijos narių susitikimus su pretendентаis į teisėjo pareigas, teisės studentais, teisėjų karjeros siekiančiais asmenimis bei teisėjais, siekiančiais persikelti ar būti paskirtais į kito teismo teisėjo pareigas.
- Tobulinti atrankos kriterijus ir siekti maksimalaus objektyvumo vertinant pagal tuos pačius kriterijus teisėjais dirbančius bei teisėjo darbo niekada iki tol nedirbusius pretendentes (pvz., mokslinį-pedagoginį darbą dirbančius), pretenduojančius į aukštesnės pakopos teismo teisėjo pareigas.

APIE ATRANKOS KOMISIJĄ

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55¹ straipsnio nuostatomis sudaryta komisija, kurios veiklos tikslas yra padėti Respublikos Prezidentui atrinkti tinkamiausius kandidatus teismų teisėjų, pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų pareigoms užimti.

Atrankos komisiją iš septynių asmenų trejiems metams sudaro Respublikos Prezidentas. Komisijoje dirba ne tik teisėjai praktikai, bet ir visuomenės atstovai, t. y. šiuo metu komisijoje dirba trys teisėjai ir keturi visuomenės atstovai.

Respublikos Prezidentas iš Atrankos komisijos narių skiria komisijos pirmininką. Kad būtų užtikrintas komisijos narių nešališkumas, nepriklausomumas bei objektyvumas, įstatymų leidėjas nustatė draudimą Teisėjų tarybos nariams būti paskirtiems Atrankos komisijos nariais.

Įvairių sričių specialistų, žiniasklaidos atstovų ir teisės mokslininkų įtraukimu ir dalyvavimu Atrankos komisijoje siekiama didinti atrankos proceso skaidrumą, atskaitomybę ir atvirumą visuomenei.

Atrankos komisijoje teisėjai dirba nemokamai, tačiau jiems už darbą Atrankos komisijoje teismo, kuriame teisėjas dirba, pirmininko sprendimu iki 10 procentų gali būti mažinamas darbo krūvis (teisme teisėjui priskiriamų bylų skaičius). Visuomenės atstovams už dalyvavimą Atrankos komisijos posėdžiuose nuo 2012 m. sausio 1 d. mokama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Pavyzdžiui, keturiems Atrankos komisijos nariams, kurie yra visuomenės atstovai, 2013 m. iš viso buvo išmokėta 5441,64 Lt (2012 m. – 5699,15 Lt), t. y. Atrankos komisijos pirmininkas už 1 val. darbą komisijoje uždirbo vidutiniškai po 17 Lt, komisijos nariai (visuomenės atstovai) – po 14 Lt. Kadangi Atrankos komisijos narių valandinis atlyginimas yra kelis kartus didesnis už Vyriausybės patvirtintą minimalų valandinį atlyginimą šalyje, būtina paminėti, kad Atrankos komisijos nariams yra mokama tik už faktinį dalyvavimą Atrankos komisijos posėdžiuose, tačiau į šį laiką nėra įskaitomas dalyvavimas įvairiuose renginiuose, susijusiuose su Atrankos komisijos veikla, pasiruošimas posėdžiams (visos rašytinės medžiagos apie pretendentes analizė), Atrankos komisijos išvadų rašymas, derinimas ir pan.

Respublikos Prezidentė 2011 m. rugsėjo 16 d. dekretu Nr. 1K-822 „Dėl pretendentų į teisėjus atrankos komisijos sudarymo ir jos pirmininko skyrimo“ (su vėlesniais pakeitimais) sudarė šios sudėties Pretendentų į teisėjus atrankos komisiją:

KOMISIJOS PIRMININKAS

Eugenijus LAURINAITIS

(gim. 1951 m. Klaipėdoje)

gydytojas psichiatras, psichoterapeutas bei grupių terapeutas, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Psichiatrijos klinikos docentas, psichoterapijos dėstytojas, lektorius, Lietuvos psichoterapijos draugijos prezidentas, Europos psichoterapijos asociacijos prezidentas, Lietuvos grupinės analizės draugijos, Latvijos psichodinaminės psichoterapijos draugijos, Estijos grupinės analizės draugijos garbės narys.

1969 m. baigė Vilniaus 23-iąją vidurinę mokyklą, 1975 m. – Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą. Baigė chirurgijos internatūrą. 1977 m. Medicinos fakultete įgijo psichiatro specialybę. 1978 m. Leningrado (Rusija) gydytojų tobulinimo institute mokėsi psichoterapijos. 1986 m. Leningrado Bechterevo psichiatrijos ir neurologijos mokslinio tyrimo institute apgynė kandidato disertaciją „Kardiochirurginių ligonių klinikinė psichologinė charakteristika prieš ir pooperaciniu laikotarpiu“, mokslų kandidatas. Disertacija nostrifikuota 1994 m.

Moka rusų, lenkų, anglų kalbas.

KOMISIJOS NARIAI

Laimė BALTRŪNAITĖ

(gim. 1952 m. Utenos rajone)

teisėninkė, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėja, buvusi Šiaulių miesto policijos komisariato tardytoja, viršininko pavaduotoja, viršininkė, Tardymo departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotoja, Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėja.

1972 m. baigė Utenos rajono Tauragnų vidurinę mokyklą. 1977 m. – studijas Vilniaus universiteto Teisės fakultete.

Moka rusų, anglų kalbas.

Julija KIRŠIENĖ

(gim. 1974 m. Charkove (Ukraina))

teisėninkė, teisėtyrininkė civilistė, Mykolo Romerio universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakultetų profesorė, Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakulteto dekanė, buvusi notarė ir advokatė.

1996 m. Vytauto Didžiojo universiteto Ekonomikos ir vadybos fakultete baigė ekonomikos bakalauro, 1999 m. – Vytauto Didžiojo universiteto Teisės institute – komercinės teisės magistro, 2003 m. Mykolo Romerio universiteto Teisės fakultete – teisės doktorantūros studijas. 2003 m. balandžio 14 d. Lietuvos teisės universitete apgynė socialinių mokslų teisės krypties daktaro disertaciją iš civilinės teisės srities tema „Finansinio turto problema nuosavybės teisės doktrinoje ir teisinėje praktikoje“.

Moka anglų, rusų, ispanų bei vokiečių kalbas.

Rūta MICKEVIČIENĖ

(gim. 1952 m. Šilutės rajone)

teisininkė, Lietuvos apeliacinio teismo teisėja,
buvusi antstolė, Vilniaus m. 1-ojo apylinkės,
Vilniaus apygardos teismų teisėja.

1970 m. baigė Žemaičių Naumiesčio vidurinę
mokyklą. 1979 m. Vilniaus universiteto Teisės
fakultete baigė teisę, įgijo teisininko kvalifikaciją.

Moka anglų, rusų kalbas.

Sergejus MURAVJOVAS

(gim. 1979 m. Vilniuje)

„Transparency International“ Lietuvos
skyriaus direktorius, „Baltosios bangos“
iniciatyvos tarybos narys, dėsto Vadybos ir
ekonomikos universitete ISM, 2012 m. buvo
išrinktas antrajai kadencijai į „Transparency
International“ tinklo tarptautinę direktorių
valdybą.

2000 m. baigė anglų filologijos
bakalauro studijas Vilniaus universitete, 2002
m. baigė socialinių mokslų bakalauro studijas
Utrechto universitete (Nyderlandai) ir 2005
m. baigė politikos mokslų magistro studijas
Leideno universitete (Nyderlandai).

Moka anglų, prancūzų ir olandų
kalbas. Gimtosios kalbos – lietuvių ir rusų.

Aurimas PEREDNIS

(gim. 1978 m. Kaišiadoryse)

Nuo 2003 m. žurnalistas, radijo ir televizijos laidų vedėjas, tinklaraštininkas. Nuolat moderuoja konferencijas, veda viešojo kalbėjimo mokymus, padeda siekti dialogo.

Visuomeninė veikla: „Transparency International“ Lietuvos skyriaus dalininkas, Akademinio politologų klubo grupės narys, Riešės kaimo bendruomenės narys.

2001 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto Politikos ir diplomatijos institutą, 2003 m. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutą, tarptautinių santykių magistro

programą. Stažavosi ir kėlė kvalifikaciją tarptautinėse programose.

Moka anglų ir rusų kalbas.

Sigita RUDĖNAITĖ

(gim. 1964 m. Molėtų rajone)

teisininkė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė, teisėja, buvusi Lietuvos vyriausiojo administracinio, Aukštesniojo administracinio ir Utenos rajono apylinkės teismų teisėja, Utenos advokatų kontoros advokatė.

1987 m. Vilniaus universiteto Teisės fakultete baigė teisę, įgijo teisininko kvalifikaciją.

Moka anglų, prancūzų ir rusų kalbas.

